

ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี

รุ่งริวา จันทรพ้อง*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกเพศและประสบการณ์การปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 108 คน ซึ่งได้โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficeint) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .972 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรีจำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t-test) กรณีจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยใช้ค่า One way analysis of variance

ผลการศึกษาความความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการควบคุมงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรีในรายด้าน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดบุคลากรลงสู่งานด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการควบคุมงาน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนในภาพรวมและรายด้านการวางแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความพึงพอใจในระดับสูงกว่าเพศชาย

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจของ การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส

บทนำ

การบริหารจัดการศึกษาไทยในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปตามยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งอยู่ภายใต้การเฝ้าระวัง การปรับเปลี่ยน การแข่งขัน เพื่อสร้างข้อได้เปรียบ และความต้องการของสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านการศึกษาซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนบริบทและ โครงสร้างการบริหารของการ บริหารจัดการศึกษาภายใต้สาระแห่งบทบัญญัติของกฎหมายการศึกษา ที่เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542” เป็นการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษา โดยยึดหลักของระบบการกระจายอำนาจ และ การยึดหลักการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเป็นสำคัญ ซึ่งบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพราะเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ของบุคลากรในหน่วยงานและจัดสรร ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้วิจัยจะ ศึกษาตามกระบวนการบริหาร 5 ขั้น ตามแนวความคิดของ Koontz & O'Donnell (1968, p. 47-50) ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากรลงสู่งาน ด้านการอำนาจการและด้านการควบคุม งาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา อำเภอนองปรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ เพศ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากรลงสู่งาน ด้านการอำนาจการและด้านการควบคุมงาน

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 150 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 108 คน ซึ่งได้โดยใช้ตารางของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie&Morgan) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งเป็น 5 ด้าน ๆ ได้แก่ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากรลงสู่งาน ด้านการอำนวยการและด้านการควบคุมงาน

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส
2. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ โดยวิเคราะห์ค่าที (t - test) แบบ Independent
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Posthoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 5 ปี ถึง 10 ปี

2. ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรีมีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและด้านการควบคุมงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรีมีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านการวางแผนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาในการวางแผนงานของโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำนโยบายวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียนมาใช้ในการวางแผน

4. ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรีมีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านการจัดองค์การในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเหมาะสมการมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรในโรงเรียนกับความรับผิดชอบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดนโยบายของโรงเรียน

5. ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรีมีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านการจัดบุคลากรลงสู่งานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดบุคลากรลงสู่งานตามความถนัดความสามารถเหมาะสมกับงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมอบหมายงานได้มีการมอบอำนาจให้ผู้ปฏิบัติด้วย

6. ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรีมีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านการอำนวยการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความชัดเจนของการสั่งการเพื่อให้ผู้รับคำสั่งยอมรับและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การคำนึงถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นสำคัญ

7. ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี มีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านการควบคุมงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในโรงเรียน

8. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี รายด้าน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดบุคลากรลงสู่งานด้าน การอำนวยความสะดวก และด้านการควบคุมงาน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนในภาพรวมและรายด้านการวางแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความพึงพอใจในระดับสูงกว่าเพศชาย

9. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง จากการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนได้มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ บัญญัติ จรัสแสง (2549, หน้า 15) ที่กล่าวว่า การวางแผนเป็นกระบวนการกำหนดทิศทาง การดำเนินงาน โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบ การวางแผนเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการบริหารและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์ภัส ปิยชัยกิจ (2546) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า สภาพการวางแผนบริหารโรงเรียน มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ขั้น โดยขั้นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ขั้นวางแผน รองลงมาได้แก่ ขั้นเตรียมการวางแผน ขั้นปฏิบัติตามแผน และขั้นติดตามและประเมินผล

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรี จังหวัดกาญจนบุรี มีความพึงพอใจด้านการวางแผนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาในการวางแผนงานของโรงเรียน อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหากบุคลากรในโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นในการบริหารงาน เพราะจะทำให้ครูมีกำลังใจในการทำงานอย่างจริงจังยิ่งขึ้น ซึ่งงานที่ได้รับผิดชอบก็จะบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของปณิธาน วรรณวัธย์ (2547) ที่ได้ศึกษาการดำเนินการวางแผนกลยุทธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี พบว่าผู้บริหาร หัวหน้าแผนงาน ดำเนินการวางแผนกลยุทธ์โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้าน มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร หัวหน้าแผนงาน มีการดำเนินการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการจัดวางทิศทางของโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการติดตามประเมินผลแผน ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ด้านการประเมินสถานภาพของโรงเรียน และด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามลำดับ

1.2 ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรี จังหวัดกาญจนบุรี มีความพึงพอใจด้านการจัดองค์การ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี 2 ปัจจัยของ Herzberg (1991) ในด้านปัจจัยจูงใจซึ่งเป็นปัจจัยจูงใจให้คนชอบและรักงานเป็นตัวการสร้างความพึงพอใจให้บุคคลในองค์การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 5 ประการ คือ ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบและความก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Vickstrom (1971, p.428-A) โดยใช้ทฤษฎีปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยต่ำของเฮิร์ซเบิร์ก พบว่า ความสำเร็จในการทำงาน การยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบที่สูง และมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีความสำคัญมากเป็นตัวเองใจในการทำงาน โดยเฉพาะความสำเร็จในการทำงานและการยอมรับนับถือ เห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า พ.ร.บ.ระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดโครงสร้างและอำนาจในการบริหารงานของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน ทำให้โรงเรียนสามารถกำหนดรูปแบบในการจัดการองค์การ ผู้รับผิดชอบ อำนาจหน้าที่และสายการบังคับบัญชาได้อย่างชัดเจน ทำให้บุคลากรเข้าใจระบบโครงสร้าง และการจัดองค์การของโรงเรียนและปฏิบัติ งานตามสายการบังคับบัญชาได้อย่างสะดวกและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามที่โรงเรียนคาดหวัง

1.3 ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรี จังหวัดกาญจนบุรี มีความพึงพอใจด้านการจัดบุคลากรลงสู่งาน โดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมพงศ์ เกษมสิน (2550, หน้า 145-150) มีความเห็นว่า การจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงานนั้นเป็นการจัดการเกี่ยวกับบุคคล นับตั้งแต่การสรรหาบุคคลเข้าปฏิบัติงาน การดูแลบำรุงรักษาจนกระทั่งพ้นไปจากการปฏิบัติงานมีความจำเป็นต้องมี

กระบวนการที่เป็นขั้นตอน เพื่อเป้าหมายที่สำคัญคือ การได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการขององค์กรซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์การประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Randall (1986, p. 21-A) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของหัวหน้างานในการปฏิบัติงาน โครงการการศึกษาครูพบว่าปัจจัยของความพึงพอใจอย่างใกล้ชิดกับความพึงพอใจ ปัจจัยของความพึงพอใจอย่างใกล้ชิดกับความไม่พึงพอใจ ปัจจัยส่งผลในด้านความสำเร็จของงานลักษณะของงาน การได้ทำตามความสามารถ ได้รับงานที่ท้าทายและการยอมรับนับถือ

1.4 ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี มีความพึงพอใจด้านการอำนวยการ โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและให้คำแนะนำช่วยเหลือได้อย่างสะดวกและทั่วถึง ทำให้การดำเนินงานต่างๆ ประสบความสำเร็จจนทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์ (2549, หน้า 143) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hutchison (1972, p. 4289-A) วิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานในโรงเรียน ผู้ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าผู้ไม่ได้เป็นผู้บังคับบัญชา บุคลากรในสำนักงานและครูมีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าบุคคลในกลุ่มอื่นผู้ที่เป็สมาชิกขององค์กร คนงานจะมีความพึงพอใจต่อเพื่อนร่วมงานมากกว่าคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์กรลักษณะของงานที่ทำให้เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานมากที่สุด ในทางตรงกันข้ามนโยบายการศึกษาของท้องถิ่น และการบริหารเป็นสาเหตุให้เกิดความพึงพอใจน้อยที่สุด การให้ความช่วยเหลือในการแนะนำมีส่วนทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น

1.5 ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองปรีอ จังหวัดกาญจนบุรี มีความพึงพอใจด้านการควบคุมงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ Fayol (1964, p. 57) กล่าวว่า การควบคุมคือการตรวจสอบว่าทุกอย่างดำเนินไปสอดคล้องกับแผนคำสั่งและหลักการที่กำหนดไว้หรือไม่ วัตถุประสงค์ของการควบคุมเสมอปลายและอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพนั้น มักจะใช้การควบคุมดูแลเป็นเครื่องมือในการสร้างความสำเร็จในการบริหารงานผู้บริหารที่ดีและรอบคอบควรจะมีจัดระบบการควบคุมดูแลที่ดีเพื่อเป็นหลักประกันว่างานตามแผน หรือโครงการจะดำเนินไปตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ซึ่งการควบคุมดูแลนั้นต้องมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม จึงจะส่งผลให้การควบคุมดูแลดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทองพูน นาทองบ่อ (2547) ที่ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานโรงเรียนของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์พบว่า การบริหารงานบุคคล การเงินธุรการ และกิจการนักเรียนอยู่ในระดับสูง

2. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ รายด้าน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดบุคลากรลงสู่งานด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการควบคุมงาน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและให้คำแนะนำช่วยเหลือได้อย่างสะดวกและทั่วถึง ทำให้การดำเนินงานต่างๆ ประสบความสำเร็จจนทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์ (2549, หน้า 143) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Smith (1974, p. 1935-A) ได้วิจัยเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมของครูใหญ่ที่ทำงานให้เกิดประสิทธิผลและไม่มีประสิทธิผล พบว่า พฤติกรรมของครูใหญ่ที่ทำงานให้เกิดประสิทธิผลนั้นมี 15 ประการ แต่ประการที่สำคัญๆ ในอันดับแรกๆ คือ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการโรงเรียน การวางแผนและร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับคณะครูในโรงเรียนการสร้าง ความเข้าใจที่ดีระหว่างบ้านกับโรงเรียนและการกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาทั้งด้านอาชีพ และด้านส่วนตัว ส่วนในภาพรวมและรายด้านการวางแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความพึงพอใจในระดับสูงกว่าเพศชาย อาจเป็นเพราะเพศ เป็นตัวแปรที่สำคัญซึ่งมีผลต่อความพึงพอใจของครูในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพศชายและเพศหญิงจะมีความคิดทัศนคติในบางเรื่องแตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของกิติมา สุรสนธิ (2541, หน้า 15-17) ที่ได้กล่าวว่าเพศหญิงและชายมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสรีระความถนัดสภาวะทางจิตใจอารมณ์จากงานวิจัยทางด้านจิตวิทยาทั้งหลายได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างมากในเรื่องความคิดคำนึงและทัศนคติทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมได้กำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองทั้งเพศไว้แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของนนุช สารทอง (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีของผู้ประกอบธุรกิจ ในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา พบว่า ความแตกต่างระหว่างเพศมีผลต่อลักษณะของปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงการใช้บริการ โดยเพศหญิงมีความพึงพอใจในการใช้บริการมากกว่าเพศชาย

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับครูทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และครูทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการช่วยกันปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มความสามารถ สอดคล้องกับแนวคิดของบุญยืน ลิตดา (2553, หน้า 38) ที่ได้กล่าวว่าประสบการณ์ในการทำงานหมายถึงระยะเวลาทำงานที่นานพอที่จะรู้จักและเข้าใจในงานประจำที่ทำภายในระเบียบหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ จุฑาธุชกุล (2550) เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของ

ครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

- 1.ด้านการวางแผน ผู้บริหารสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาแผนงาน/โครงการในครั้งต่อไป
- 2.ด้านการจัดองค์การ จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารควรมีการกำหนดนโยบายของโรงเรียนให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม
- 3.ด้านการจัดบุคลากรลงสู่งาน ผู้บริหารควรให้ความสนใจเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ผู้ปฏิบัติงานเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน
- 4.ด้านการอำนวยการ ผู้บริหารควรใส่ใจเกี่ยวกับเรื่องการค้าถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นสำคัญ
- 5.ด้านการควบคุมงาน ผู้บริหารควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้บุคลากรภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กิตติมา สุรสนธิ.(2541). *ความรู้ทางการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทองพูน นาทองบ่อ. (2524). *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงาน โรงเรียนของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดกาฬสินธุ์.ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.*
- นงนุช สารทอง. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีของผู้ประกอบธุรกิจใน เขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทั่วไป. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.*
- บัญญัติ จรัสแผ้ว. (2549). *สภาพและปัญหาการวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือ เขต 3.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- บุญยืน ลิตตา. (2553). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี.ปริญญาโท กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา*
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2549). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.*
- ปณิธาน วรณวลย์. (2547). *การดำเนินการวางแผนกลยุทธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.*

ภรณ์นภัส ปิยชัยถวี.(2546). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการวางแผนบริหาร โรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สมพงษ์ เกษมสิน. (2550). การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ ฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.

สมใจ จุฑาธุชกุล. (2550). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียน
ศึกษาสงเคราะห์ กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.

Koontz, H.D., and O' Donnell, C. (1968). *Principles of Management*. New York : McGraw-Hill.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.

Herzbert, Kitschelt P. (1991). *Resource Mobilization Theory : A Critique*. Indrink Gerdes and Dieter
Rucht. Research on Social Movement : The State of the Art.

Hutchison, C.W. (1972). *Measuring Job Satisfaction of Classification School Employee*. Dissertation
Abstracts International, 32(10).

Fayol, H. (1964). *General and Industrial Management*. London : Pitmand and Sons.

Vickstrom, Rodney R. (1971). *An Investigation in to Job Satisfacting among Teacher*. Dissertation
Abstracts International. 32(1-206).

Randall, C.M. (1986, June). *Job Satisfaction of Chief Administrative Officers of Teacher Education
Programs*. Dissertation Abstracts International. 30(17) : 12.

Smith, H.B. (1974). *Description of Effective and Ineffective Behavior of school Principals*. Dissertation
Abstracts International. 48(3) : 1935-A.